

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
Internet: <http://www.sglasnik.org>
E-mail: sglasnikrs@blic.net
sgl.finance@blic.net
sgl.oglasni@blic.net

Уторак, 3. фебруар 2009. године
БАЊА ЛУКА
Број 6 Год. XVIII

Жиро-рачуни: НЛБ Развојна банка а.д.
Бања Лука 562-099-00004292-34
Volksbank а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
Нова бањалучка банка АД Бања Лука
551-001-00029639-61
Комерцијална банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39

114

На основу члана 58. алинеја 7. Пословника Народне скупштине Републике Српске - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 79/07), Законодавни одбор Народне скупштине Републике Српске, на сједници одржаној 24. децембра 2008. године, утврдио је пречишћени текст Закона о заштити од пожара ("Службени гласник Републике Српске", број 16/95, 16/02, 2/05 и 1/08), у којем је означен дан ступања на снагу наведеног закона.

Број: 02/3-2692/08
24. децембра 2008. године
Бања Лука

Предсједник
Законодавног одбора,
Жељко Мирјанић, с.р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА (Пречишћени текст)

І - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

У циљу откривања и спречавања опасности од пожара и спасавања људи и материјалних добара угрожених пожаром Република, градови и општине, предузећа и друга правна лица, државни и други органи, лица која обављају дјелатност личним радом, односно личним радом и средствима у својини грађана (у даљем тексту: предузетник) и појединци организују и обезбјеђују заштиту од пожара, брину се о њеном успјешном функционисању и учествују у њеном спровођењу.

Члан 2.

Заштита од пожара обухвата скуп мјера и радњи управне, организационе, техничке, образовне и пропагандне природе, које се предузимају у циљу спречавања избијања и ширења пожара, његовог откривања и гашења, те спасавања људи и материјалних добара угрожених пожаром. Заштита од пожара организује се и спроводи у свим мјестима и на свим објектима који су изложени опасности од избијања и ширења пожара.

Члан 3.

Заштита од пожара је дјелатност од посебног државног интереса.

ІІ - ОРГАНИЗОВАЊЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 4.

Влада Републике Српске, на приједлог Републичке управе за инспекцијске послове (у даљем тексту: Инспекторат), уз претходно прибављено мишљење Ватрогасног савеза Републике Српске, доноси годишњи програм ак-

тивности спровођења посебних мјера заштите од пожара од интереса за Републику Српску.

Члан 5.

Предузећа и друга правна лица, државни и други органи, предузетник и појединци дужни су у спровођењу мјера заштите од пожара поступати у складу са законом, плановима заштите од пожара и општим актима предузећа и других правних лица, државних и других органа и предузетника.

У извршавању обавеза из претходног става остварује се сарадња са овлашћеним предузећима и другим правним лицима из члана 22. овог закона и предузећима и правним лицима која су стручно оспособљена и регистрована за вршење дјелатности заштите од пожара.

Члан 6.

За организовање и остваривање заштите од пожара, у складу са законом, другим прописима и општим актима, по правилу, одговорни су: у предузећима и другим правним лицима - директор, у политичким организацијама и удружењима грађана - извршни органи, а у државним и другим органима - функционери који руководе тим органима.

Члан 7.

Ради утврђивања одговарајуће организације и предузимања других мјера потребних за успјешно функционисање и спровођење мјера заштите од пожара, предузећа и друга правна лица, државни и други органи, предузетници разврставају се у четири категорије угрожености од пожара, а у зависности од технолошког процеса, врсте материјала који производе, прерађују или ускладиштавају, врсте материјала употријебљеног за изградњу објекта и значаја објекта.

Министар унутрашњих послова (у даљем тексту: министар) доноси прописе о условима, основима и мјерилима за разврставање предузећа и других правних лица, државних и других органа и предузетника, у одговарајуће категорије угрожености од пожара.

Министар, сходно основима, мјерилима и условима из става 2. овог члана, врши разврставање предузећа и других правних лица, државних и других органа у одговарајуће категорије угрожености од пожара.

Изузетно, министар може, због привредног, културног, историјског и другог значаја дјелатности које врше предузећа и друга правна лица, државни и други органи одредити да она буду разврстана у непосредно вишу категорију угрожености од пожара.

Члан 8.

Предузећа и друга правна лица разврстана у прву категорију угрожености од пожара дужна су да донесу план заштите од пожара и да имају ватрогасну јединицу са од-

говарајућим бројем радника на организовању и спровођењу превентивних мјера заштите од пожара.

Предузећа и друга правна лица разврстана у другу категорију угрожености од пожара обавезна су да донесу планове заштите од пожара и да имају одговарајући број радника ради вршења послова сталног дежурства, непосредног гашења пожара и спровођења превентивних мјера заштите од пожара (у даљем тексту: Служба заштите од пожара).

Предузећа и друга правна лица, државни и други органи, предузетници, разврстани у трећу категорију обавезни су да имају најмање једног радника који непосредно организује и спроводи превентивне мјере заштите од пожара (у даљем тексту: референт за заштиту од пожара).

Предузећа и друга правна лица, државни и други органи, предузетници, разврстани у четврту категорију морају да имају најмање једног радника задуженог за организовање и спровођење превентивних мјера заштите од пожара или уговор са овлашћеном установом.

Предузећа и друга правна лица, државни и други органи из ст. 1. до 4. овог члана доносе општи акт о заштити од пожара.

Члан 9.

Предузећа и друга правна лица, државни и други органи, предузетник и појединци дужни су да под условима и на начин прописан законом учествују у гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром и да ставе на располагање своја превозна, техничка и друга потребна средства за гашење пожара и спасавање људи и материјалних добара угрожених пожаром.

Члан 10.

Предузећа и друга правна лица, предузетник или појединац који раде техничку документацију, инвеститори и извођачи грађевина и грађевинских цјелина дужни су да у изради техничке документације и грађењу примјењују прописане мјере и нормативе заштите од пожара.

За грађевински материјал, елементе, опрему и друге материјале који се уграђују у објекат, а који су од посебног значаја за спречавање настанка или ширења пожара у том објекту, морају се обезбиједити докази о њиховој ватроотпорности и пожарним карактеристикама.

За финалну обраду водоравних и вертикалних површина излаза и излазних путева у објектима смију се уграђивати само материјали одређених пожарних карактеристика.

За уграђени материјал из става 2. члана 10. извођач радова је дужан прибавити доказе о њиховој ватроотпорности и пожарним карактеристикама и дати их на увид Министарству прије издавања сагласности из члана 23. став 2.

Члан 11.

Осим мјера заштите од пожара прописаних овим законом, скупштине општина доносе, с обзиром на мјесне прилике и потребе, и друге мјере којима је циљ спречавање избијања и ширења пожара и спасавање људи и материјалних добара угрожених пожаром, када је то овим законом одређено.

III - МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 12.

Мјере заштите од пожара у смислу овог закона су нарочито:

1. избор локације и дислокације објеката, као и избор материјала, уређаја, инсталација и конструкција којим ће се спријечити или свести на најмању мјеру могућност избијања и ширења пожара;

2. изградња прилазних путева и пролаза;

3. обезбјеђење потребних количина воде и других средстава за гашење пожара;

4. избор и одржавање технолошких процеса и уређаја којима се обезбјеђује сигурност против пожара;

5. забрана употребе отворене ватре и других извора паљења у објектима и просторијама у којима би због тога могло доћи до пожара;

6. начин спасавања људи и материјалних добара;

7. постављање уређаја за јављање, гашење пожара и спречавање његовог ширења, уређаја за мјерење концентрације експлозивних смјеша (гасови, паре и прашина) и других уређаја за контролу безбједног одвијања технолошког процеса;

8. одржавање и контрола исправности уређаја и инсталација чија неисправност може утицати на настанак и ширење пожара;

9. организовање осматрачке службе и обезбјеђење опреме и средстава за гашење шумских пожара.

Члан 13.

Организовање и спровођење заштите од пожара врши се на основу овог и других закона и прописа донесених на основу закона и општих аката, као и планова заштите од пожара.

У складу са законом и другим прописима, план заштите од пожара за подручје општине доноси скупштина општине, а скупштина града доноси план заштите од пожара за подручје свих општина у њеном саставу.

Планове заштите од пожара доносе предузећа и друга правна лица, органи државне управе и други државни органи (у даљем тексту: државни органи), у складу са овим законом, одлукама и плановима заштите од пожара општине и другим прописима.

План заштите од пожара у предузећима и другим правним лицима доноси одговарајући орган управљања, а у државном органу и органу општине, односно града функционер који руководи тим органом.

Република, град и општина, у складу са својим правима и дужностима, утврђеним законом, старају се о успјешном функционисању заштите од пожара, организовању прописаних мјера од стране предузећа и других правних лица, државних и других органа, предузетника и појединаца и врше друге законом одређене послове у вези са спровођењем и унапређењем заштите од пожара.

Члан 14.

У плановима заштите од пожара утврђују се нарочито: пројена угрожености од пожара, организација заштите од пожара, начин употребе ватрогасних јединица, систем обавјештавања, поступак у случају пожара, техничка опрема и средства за гашење пожара, начин снабдијевања водом, путеви, пролази и прилази, садјество са другим ватрогасним јединицама, јединицама Војске Републике Српске, као и друге мјере потребне за успјешно функционисање и унапређивање заштите од пожара и спровођења надзора над извршавањем мјера заштите од пожара.

Методологија за израду планова заштите од пожара у складу са одредбама става 1. овог члана утврђује се одлуком коју доноси Влада.

Члан 15.

Просторним, урбанистичким и регулационим планом, урбанистичким редом или урбанистичким пројектом у односу на мјере заштите од пожара утврђују се нарочито:

1. систем објеката водоснабдијевања, развој примарне и секундарне мреже са одговарајућим капацитетима за потребе заштите од пожара;

2. удаљеност између зона предвиђених за индустријске објекте, складишта запаљивих течности, гасова и експлозивних материја;

3. удаљеност између објеката различите намјене унутар индустријске зоне;

4. ширина путева који омогућавају приступ ватрога-
сним возилима до сваког објекта и њихово маневрисање
за вријеме гашења пожара.

За просторне, урбанистичке и регулационе планове,
урбанистички ред или урбанистички пројекат прије
доношења, потребно је прибавити мишљење Министар-
ства у погледу примјене мјера заштите од пожара.

Члан 16.

Грађевински објекти граде се на мјесту и на начин да
се тиме не ствара опасност од пожара за друге објекте.

На постојећим објектима не могу се изводити радови
који би могли довести до смањења безбједности од пожа-
ра на самом објекту или на сусједним објектима.

Извођач радова на објектима из претходних ст. дужан
је писмено одредити и предузети потребне мјере за
спречавање избијања и ширења пожара и обезбиједити
потребна средства и опрему за гашење пожара.

Члан 17.

У техничкој документацији за стамбене објекте са че-
тири и више надземних етажа, објектима намијењеним за
јавну употребу у којима се окупља или борави, односно
ради већи број лица (болнице, хотели, пансион, спортске
и друге дворане, робне куће, школе, саобраћајне станице,
аеродроми и други слични објекти) и индустријским
објектима одређују се пожарни сектори.

Пожарни сектори у смислу овог закона представљају
границу ширења пожара.

Члан 18.

Из пожарних сектора објеката из става 1. претходног
члана мора бити омогућена безбједна евакуација у случа-
ју пожара, а путеви евакуације морају имати довољну
пропусност и бити на сигуран начин заштићени од ватре
и дима.

Пожарни сектори одређују се на основу стандарда и
анализе пожарног оптерећења, начина ширења пожара,
пожарног ризика и материјалне вриједности објекта или
његовог дијела.

Члан 19.

Одобрење за грађење објеката неће се издати ако се не
прибави сагласност од Министарства на мјере и норматив-
не заштите од пожара предвиђене у техничкој документа-
цији.

Министарство у сједишту даје сагласност за грађење:

- индустријских објеката за прераду нафте, нафтних
деривата, запаљивих течности и гасова;
- индустријских објеката за производњу експлозивних
материја;
- магистралних нафтовода и гасовода;
- електричних централа укупне снаге изнад 35 МВА;
- складишта запаљивих течности капацитета изнад
1.000 м²;
- складишта запаљивих гасова капацитета изнад 30
м²;
- складишта запаљивих гасова у боцама изнад 5.000
кг;
- објеката хемијске, текстилне и дрвне индустрије у ко-
јима се на једном локалитету у више објеката обавља јед-
инствен технолошки процес;
- других објеката од посебног значаја за Републику.

Надлежни центар јавне безбједности Министарства
унутрашњих послова (у даљем тексту: центар) даје сагла-
сност за грађење осталих објеката, а који нису наведени у
ставу 2. овог члана, изузев индивидуалне стамбене
изградње и објеката који се повремено користе за бора-
вак и одмор за које није потребна сагласност.

Члан 20.

Предузећа и друга правна лица која раде техничку до-
кументацију за грађење објеката дужни су:

1. при изради техничке документације уградити све
прописане мјере заштите од пожара у складу са техноло-
шким пројектним задатком;
2. уз техничку документацију изградити прилог за-
штите од пожара са знаком свих опасности које се мо-
гу појавити при коришћењу објекта и мјера које су
предвиђене у техничкој документацији, да се ове опасно-
сти отклоне;
3. навести све прописе који су коришћени при изради
техничке документације.

Прилог из става 1. тачка 2. овог члана израђује се за
сваки објекат или дио објекта или инсталације који су
предмет пројектовања и садржи изјаву са потписом одго-
ворног пројектанта који руководи израдом техничке до-
кументације у цјелини за извођење објеката или постројења
и пројектанта за заштиту од пожара.

Пројектант из претходног става дужан је уз пројекат
дати исправу којом доказује да је пројектовање објекта,
односно техничко-технолошког процеса извршено у
складу са законом и прописима донесеним на основу за-
кона.

Пројектант за заштиту од пожара из става 2. овог чла-
на може бити лице које је у сталном радном односу у
предузећу и другом правном лицу из става 1. овог члана
и које има високу или вишу стручну спрему техничке
струке и положен стручни испит за рад на пословима за-
штите од пожара.

Предузеће и друго правно лице које ради техничку до-
кументацију, а за израду прилога заштите од пожара из
става 1. тачка 2. овог члана нема запослено лице које
испуњава услове за одговорног пројектанта за заштиту
од пожара, закључује уговор са предузећем или другим
правним лицем регистрованим за израду прилога или
елaborата заштите од пожара уз пројектну документацију
за грађење објеката.

Члан 21.

За грађевине и радове за које је потребна сагласност
Министарства у сједишту на мјере и нормативе заштите
од пожара предвиђене у техничкој документацији, као и
за индустријске објекте и објекте намијењене за јавну упо-
требу у којима се сакупља или борави већи број лица, уз
техничку документацију инвеститор је дужан приложити
посебан елаборат у коме се на сажет и цјеловит начин на
основу графичких прилога, прорачуна и текстуалних
објашњења морају приказати све мјере заштите од пожа-
ра предвиђене у техничкој документацији, ради оцјене
предвиђеног, односно одабраног система заштите од по-
жара, његове функционалности и ефикасности.

Члан 22.

За давање стручне оцјене о примјени прописа и стан-
дарда и других норматива заштите од пожара у техничкој
документацији и израду елабората из претходног члана
може се овластити организација која има кадрове који
имају одговарајућу високу школску спрему, најмање три
године радног искуства у одговарајућој струци и положен
стручни испит, одговарајуће уређаје за испитивање
издржљивости и отпорности материјала и опреме за то-
плоту и ватру као и за испитивање функционалности уре-
ђаја, справа и опреме за гашење пожара.

Овлашћење из претходног става на захтјев предузећа
или другог правног лица даје Министарство у сједишту.

Рјешењем ће се укинути дато овлашћење ако се у ор-
ганизацији из става 1. овог члана промијене околности
тако да не испуњава прописане услове за давање стручне
оцјене или ако се у поступку надзора утврди да се органи-
зација приликом давања стручних оцјена не придржава
прописа и других норматива заштите од пожара.

Члан 23.

Одобрење за употребу изграђеног или реконструисаног објекта или дијела објекта који представља економско-техничку цјелину и као такав се може самостално користити може се дати тек након што Министарство да сагласност да су у њима спроведене мјере заштите од пожара предвиђене у техничкој документацији.

Сагласност из става 1. овог члана за објекте из члана 19. став 2. овог закона издаје Министарство у сједишту, а за објекте из члана 19. став 3. овог закона издаје надлежни центар.

Одобрење за употребу објекта у којем је уграђени систем за дојаву и гашење пожара, уређаји за контролно и заштитно дјеловање и уређаји за спречавање ширења пожара може се издати након што се испита њихова исправност и оптимално дјеловање у складу са пројектним рјешењем и нормијеним стандардима и нормативима.

Испитивање из претходног става и периодично испитивање према техничким прописима и упутству произвођача могу вршити само предузећа и друга правна лица која су регистрована за ту дјелатност, а имају одговарајућу опрему и пословни простор и чији су радници стручно оспособљени за обављање тих послова и која за то добију одобрење Министарства.

Члан 24.

Електричне, вентилационе, гасне, нафтоводне, топоводне, громобранске и друге инсталације и уређаји, као и димоводи морају се поставити, односно изводити, користити и одржавати према прописаним техничким нормативима и обавезним стандардима, као и упутствима произвођача, о чему мора постојати документација.

Инсталације и уређаји из претходног става, као и димоводи и ложништа могу се употребљавати само ако су исправни и ако су правилно постављени.

Члан 25.

Запалјиве материје могу се држати и ускладиштовати само у објектима који су за то подешени или преуређени у складу са техничким и другим прописима.

Отворена ватра (отворена ложништа, отворени пламен и сл.) која се користи у технолошким процесима или у поступку рада у самосталним радњама може се употребљавати само у складу са техничким и другим прописима.

Члан 26.

При изградњи или реконструкцији водоводне мреже у насељеним мјестима обезбиједиће се проточни капацитет, притисак и хидрантска мрежа који су потребни и за ефикасно гашење пожара.

Члан 27.

Предузећа и друга правна лица и државни и други органи дужни су да држе у приправности исправне уређаје, алат и опрему за гашење пожара на мјестима која су лако приступачна (подест, ходник, тријем и сл.), заштићеним од високих и ниских температура, механичких, хемијских и других оштећења.

У самосталним радњама у којима пријети опасност од избијања или ширења пожара, с обзиром на природу посла који се у њима обавља и просторије у које су смјештене, морају се предузети прописане или од надлежног инспектора за заштиту од пожара наложене мјере заштите од пожара (држање у приправности одговарајућих справа, алата и других средстава за почетно гашење пожара, као и друге одговарајуће мјере).

Члан 28.

Градови, општине, мјесне заједнице, предузећа и друга правна лица, државни и други органи, предузетници у области пољопривреде и пољопривредни произвођачи за вријеме жетве и вршидбе предузимају посебне мјере заштите стрних усјева од пожара.

Под посебним мјерама заштите стрних усјева од пожара подразумевају се нарочито: организовање сталног дежурства, осматрачке службе, службе везе и обавјештења и контрола над спровођењем тих и других мјера заштите од пожара.

Ближе прописе о посебним мјерама заштите од пожара у пољопривреди доноси Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Члан 29.

У објектима у којима се одржавају јавни скупови, приредбе, сајмови и слично организатори су дужни да за вријеме њиховог трајања обезбиједи ватрогасно дежурство.

У предузећима и другим правним лицима ватрогасно дежурство се организује и у току процеса рада када је повећана опасност од избијања пожара.

Под ватрогасним дежурствима из ст. 1. и 2. овог члана подразумевају се присуство више лица стручно оспособљених за гашење пожара са одговарајућом опремом и средствима за благовремено гашење почетних пожара.

Члан 30.

Увозник, односно заступник стране фирме дужан је прије стављања у промет уређаја, опреме и средстава за заштиту од пожара и експлозија прибавити атест регистроване или овлашћене организације у смислу Закона о стандардизацији, а за опрему која се користи у технолошким и другим процесима са лако запаљивим или експлозивним материјама издати доказ о извршеном испитивању њихове усклађености са прописима и стандардима о заштити од пожара и експлозија или о томе прибавити мишљење овлашћеног предузећа и другог правног лица из члана 22. овог закона.

Члан 31.

Корисници ручних и превозних апарата за гашење почетног пожара дужни су да обезбиједи њихово редовно испитивање према упутству произвођача, односно стандардима.

Испитивање апарата из претходног става који се налазе у промету, као и, у употреби може вршити предузеће и друго правно лице и предузетник који су регистровани за ту дјелатност, а имају одговарајућу техничку опрему, пословни простор и стручне раднике и који за то добију одобрење Министарства.

О извршеним испитивањима и прегледима води се евиденција, која садржи идентификациони број апарата, име радника који врши испитивање и датум испитивања.

Члан 32.

Корисник објекта у којем су уграђени системи за дојаву и гашење пожара, хидрантска мрежа, уређаји за контролу и заштитно дјеловање и уређаји за спречавање ширења пожара дужан је обезбиједити њихову исправност, функционалност, као и њихово редовно испитивање према техничким прописима и упутству произвођача, о чему мора водити евиденцију.

Испитивање хидрантске мреже може вршити предузеће и друго правно лице које је регистровано за обављање те дјелатности, а има одговарајућу опрему и запослене раднике са најмање средњом стручном спремом техничке струке и положеним стручним испитом за рад на пословима заштите од пожара.

Испитивање хидрантске мреже за властите објекте може вршити предузеће и друго правно лице, под условом да има одговарајућу опрему и запослене раднике са најмање средњом стручном спремом техничке струке и положеним стручним испитом за рад на пословима заштите од пожара.

Након извршеног прегледа и испитивања из става 1. овог члана предузеће и друго правно лице обавезни су сачинити записник о извршеном испитивању, који потпису-

ју лице које је извршило испитивање и одговорно лице које има најмање вишу стручну спрему техничке струке и положен стручни испит за рад на пословима заштите од пожара.

Члан 33.

Предузећа и друга правна лица, државни и други органи дужни су општим актом утврдити мјере и радње у вези са спровођењем и унапређењем заштите од пожара и одредити радника који је као одговорно лице дужан да се стара о спровођењу мјера заштите од пожара и старати се да тај радник буде посебно стручно оспособљен за успјешно вршење послова заштите од пожара.

Изузетно, предузеће и друга правна лица, државни и други органи могу повјерити спровођење мјера заштите од пожара предузећу другом правном лицу или предузетнику који су регистровани за ту дјелатност.

Предузећа и друга правна лица, државни и други органи, разврстани у одговарајућу категорију угрожености од пожара, дужни су да организују заштиту од пожара, у складу са рјешењем о разврставању.

Предузећа и друга правна лица, државни и други органи из претходног става, полазећи од својих услова и потреба, а у складу са прописима о заштити од пожара, утврдиће општим актом нарочито:

1. радна упутства која морају садржавати мјере заштите од пожара за све технолошке јединице гдје постоји опасност од пожара, уз ближу разраду обавеза према радном упутству и другим прописима сваког појединог радника у погледу контроле и спровођења прописа из области заштите од пожара;

2. организују дјелокруг и овлашћење службе за заштиту од пожара;

3. начин вршења унутрашње контроле спровођења заштите од пожара, те дужности, одговорности и овлашћења радника који ту контролу непосредно врше;

4. стручну спрему руководиоца службе и других радника који обављају послове заштите од пожара;

5. поступак и начин упознавања радника приликом ступања на рад или распоређивања на друго радно место са опасностима од пожара везаним за то радно место, као и начин обучавања радника у руковању средствима и опремом за гашење пожара;

6. просторије, просторе и мјеста на којима се не смije производити, користити или преносити отворена ватра;

7. врсту и количину опреме и средстава за гашење пожара, распоред опреме и средстава као и вријеме повремених испитивања њихове исправности;

8. задатке и одговорности руководићих радника у вези са спровођењем заштите од пожара;

9. одговорност радника због непридржавања прописаних мјера заштите од пожара;

10. дужности и понашање радника у случају избијања пожара;

11. начин сарадње службе за заштиту од пожара са осталим службама које раде на унапређењу заштите од пожара, техничком службом заштите на раду, цивилном заштитом и овлашћеним предузећима и другим правним лицем из члана 22. овог закона.

Одговорно лице из става 1. овог члана, радник предузећа, другог правног лица и предузетник којима је повјерено спровођење мјера заштите од пожара, као и руководилац посебно организоване службе заштите од пожара из тачке 4. претходног става може бити лице које има најмање школску спрему четвртог степена сложености одговарајуће техничке струке и положен стручни испит за обављање послова заштите од пожара.

Министар прописује програм и начин полагања стручног испита за раднике из става 5. овог члана.

Члан 34.

Предузећа и друга правна лица и државни и други органи дужни су Инспекторату доставити општи акт о заштити од пожара.

Члан 35.

Предузећа и друга правна лица и државни и други органи дужни су да обезбиједи да се сваки радник, према посебно утврђеном програму, упозна са опасностима од пожара везаним за послове и задатке на које је распоређен, као и са мјерама и средствима за гашење пожара, практичном употребом приручних апарата, уређаја и опреме и средстава за гашење пожара и са материјалном и другом одговорношћу због непридржавања прописаних мјера заштите од пожара.

Предузећа и друга правна лица и државни и други органи дужни су да најмање једанпут годишње врше проверу знања радника из претходног става, о чему мора постојати документација.

Одредбе претходних ст. сходно се примјењују и на самосталне радње у којима се користи рад других лица.

Члан 36.

Директор предузећа или другог правног лица, односно функционер који руководи државним или другим органом, руководи рабници и радници са посебним овлашћењима у предузећу и правном лицу, односно државном органу, сваки у свом дјелокругу, одговорни су за организовање и спровођење заштите од пожара, нарочито за примјену прописаних и наложених мера, одржавање у исправном стању и намјенску употребу опреме и средстава за гашење пожара, као и за упознавање радника са опасностима од пожара везаним за њихове послове и задатке.

За спровођење прописаних и наложених мјера заштите од пожара у породичним стамбеним зградама, односно у становима у својини грађана одговоран је власник зграде, односно стана, а за зграде у друштвеној, односно државној својини одговарајући јавни фондови из стамбене области или друга организација која газдује тим зградама.

Члан 37.

Осигуравајућа друштва која послују на територији Републике Српске дужна су да о свим сазнањима очигледне повреде закона и других прописа, приликом утврђивања ризика и процијене штете настале од пожара, без одлагања обавијесте надлежни центар.

IV - ВАТРОГАСНЕ ЈЕДИНИЦЕ

Члан 38.

Ради учествовања у спровођењу превентивних мјера заштите од пожара, гашења пожара и спасавања људи и материјалних добара угрожених пожаром и елементарним непогодама, као и вршења других задатака у вези са заштитом од пожара утврђених општинским планом заштите од пожара, оснивају се ватрогасне јединице.

Ватрогасне јединице могу бити професионалне ватрогасне јединице и добровољне ватрогасне јединице.

Професионалне ватрогасне јединице оснивају се у складу са овим законом за подручје општине или за дио тог подручја (у даљем тексту: територијалне ватрогасне јединице), као и у предузећима и другим правним лицима (у даљем тексту: предузетне ватрогасне јединице).

Добровољне ватрогасне јединице формирају се у ватрогасним друштвима, а могу се формирати и у предузећима и другим правним лицима, државним и другим органима.

Територијалне ватрогасне јединице остварују задатке јединица цивилне заштите у складу са Законом о цивилној заштити.

Члан 39.

Територијална ватрогасна јединица оснива се одлуком скупштине општине као посебна општинска организација.

Одлуком из претходног става утврђују се дјелокруг и надлежност територијалне ватрогасне јединице.

Предузетне ватрогасне јединице оснивају предузећа и друга правна лица у свом саставу.

Територијална, односно предузетна ватрогасна јединица мора се основати када је то одређено овим законом.

Изузетно од одредаба става 1. овог члана, за општине на подручју града територијалну ватрогасну јединицу оснива скупштина града.

Члан 40.

Двије или више општина могу споразумно основати заједничку територијалну ватрогасну јединицу.

Општина може споразумно са једним или више предузећа и других правних лица основати заједничку професионалну ватрогасну јединицу.

Два или више предузећа и других правних лица могу споразумно основати заједничку предузетну ватрогасну јединицу.

Члан 41.

Територијалном ватрогасном јединицом руководи старјешина територијалне ватрогасне јединице, кога именује скупштина општине.

Надлежни орган скупштине општине, односно скупштине града одлучује о давању сагласности на акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у општинској, односно градској ватрогасној јединици након прибављеног мишљења Министарства у сједишту.

Члан 42.

За старјешину професионалне ватрогасне јединице може се именовати лице које има најмање школску спрему заштите од пожара или другог техничког смјера, шести степен сложености.

Старјешина професионалне ватрогасне јединице може имати замјеника, који испуњава услове из претходног става.

Старјешина ватрогасне јединице је радник са одређеном функцијом, у зависности од формације ватрогасне јединице.

Члан 43.

Инспекторат врши надзор над радом ватрогасне јединице, нарочито у погледу спремности и техничке опремљености јединица и стручног оспособљавања и усавршавања ватрогасаца и способности ватрогасне јединице за гашење пожара.

Члан 44.

За насељена мјеста преко 20.000 становника, као и за индустријски развијена мјеста са мање од 20.000 становника мора се основати територијална ватрогасна јединица.

За насељена мјеста до 20.000 становника и индустријски неразвијена мјеста мора се основати територијална ватрогасна јединица или добровољна ватрогасна јединица способна за гашење пожара.

Изузетно, ако је у насељеном мјесту основана заједничка професионална ватрогасна јединица из члана 40. став 2. овог закона способна за гашење пожара, не мора се основати територијална добровољна ватрогасна јединица из претходног става.

Скупштина општине одређује која ће се мјеста са мање од 20.000 становника сматрати индустријски развијеним у смислу става 1. овог члана.

Члан 45.

У гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром ватрогасне јединице дужне су међусобно сарађивати и једне другима пружати помоћ.

Члан 46.

Професионалне ватрогасне јединице доносе план и програм стручног оспособљавања и усавршавања ватрогасаца, који мора бити усмјерен на оспособљавање ватрогасаца и њихову спремност за брзо и ефикасно дјеловање у извршавању задатака ватрогасне јединице.

Инспекторат даје сагласност на план и програм из претходног става и врши надзор над њиховим извршавањем.

Ватрогасне јединице из става 1. овог члана након извршавања плана програма стручног оспособљавања и усавршавања ватрогасаца организују провјеру стручног знања ватрогасаца.

Професионални ватрогасац који приликом провјеравања стручног знања из претходног става не покаже задовољавајући успјех не може наставити рад на пословима и задацима на које је распоређен.

Одредбе претходних ст. се односе и на добровољне ватрогасне јединице.

Члан 47.

Професионалне и добровољне ватрогасне јединице дужне су да воде прописану евиденцију о пожарима и елементарним непогодама и о свом учествовању у гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара.

Професионалне ватрогасне јединице и добровољне ватрогасне јединице из члана 44. овог закона дужне су да скупштини општине, на њен захтјев, достављају сталне и повремене извјештаје и дају поједине податке којима располажу у вези са пословима заштите од пожара.

Исто тако, дужне су одмах након извршене интервенције на гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром обавијестити надлежни центар.

Члан 48.

За вријеме вршења дужности ватрогасци су дужни да носе униформу, а при гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара дужни су да носе и прописану заштитну опрему.

Члан 49.

Професионална ватрогасна јединица и добровољна ватрогасна јединица из члана 44. овог закона морају имати најмање 12 ватрогасаца.

Код утврђивања броја ватрогасаца у свим ватрогасним јединицама мора се водити рачуна о способности и спремности ватрогасне јединице из претходног става тако да свака смјена која је на дужности буде по свом бројном саставу и техничкој опреми способна за ефикасно гашење пожара.

У свакој смјени мора бити присутно онолико ватрогасаца колико је одређено планом заштите од пожара.

У вријеме обављања својих послова и задатака ватрогасац не смије бити под утицајем алкохола или опојних дрога или психотропних супстанци.

Техничка опрема и средства за гашење пожара морају бити исправна и у приправности и одржавати се према упутству произвођача, о чему се води документација.

Члан 50.

За ватрогасца у професионалној ватрогасној јединици може се примити лице које, поред општих услова за стицање својства радника, испуњава и следеће услове:

1. да има најмање спрему квалификованог радника одговарајуће струке (ватрогасне, грађевинске, металске, браварске, хемијске, електричарске и др.) која се стиче у школама средњег усмјереног одбразовања и васпитања четвртог или трећег степена;

2. да није старије од 25 година;

3. да је здравствено и психофизички способно за вршење послова гашења пожара и спасавања људи и материјалних добара.

Здравствене и психофизичке услове из претходног става прописује министарство надлежно за послове здравља и здравствене заштите.

Лица из става 1. овог члана могу учествовати у гашењу пожара ако су положила прописан стручни испит.

Услове из става 1. т. 1, 2. и 3. овог члана морају испуњавати лица која се први пут примају на рад као ватрогасци.

Општим актом територијалне ватрогасне јединице, односно предузећа и другог правног лица који је основало предузетну ватрогасну јединицу могу се прописати и други посебни услови за обављање послова и задатака ватрогасца.

Члан 51.

Стручни испит за руководиоца акције гашења пожара дужни су положити старјешине професионалних ватрогасних јединица, њихови замјеници, радници професионалних ватрогасних јединица који руководе јединицом за гашење пожара, као и руководиоци добровољних ватрогасних јединица из члана 44. овог закона који руководе јединицом у гашењу пожара.

Изузетно од одредбе претходног става, руководиоци и чланови (ватрогасци) добровољних ватрогасних јединица који те дужности не обављају професионално полажу испит за руководиоца ватрогасне јединице, односно за звање ватрогасца у добровољној ватрогасној јединици по правилима Ватрогасног савеза Републике Српске.

Члан 52.

Стручни испит из става 1. претходног члана, као стручни испит из члана 50. став 3. овог закона полаже се пред испитном комисијом коју именује Центар, с тим што у састав те комисије улази по један члан Министарства у сједишту, Инспектората и Ватрогасног савеза Републике Српске.

Трошкове полагања стручног испита сноси ватрогасна јединица ако је кандидата упутила на полагање.

Висину трошкова за полагање стручног испита и висину накнаде чланова испитне комисије одређује министар унутрашњих послова.

Члан 53.

У професионалним ватрогасним јединицама и у добровољним ватрогасним јединицама из члана 44. овог закона рад се одвија у смјенама, с тим што рад у једној смјени не може трајати дуже од 12 часова.

Рад једне смјене може се продужити само ако је то неопходно за гашење пожара и спасавање људи и материјалних добара, као и за вршење неодложних послова и задатака одређених општим актом ватрогасне јединице.

V - ВАТРОГАСНА ДРУШТВА

Члан 54.

Ради организованог добровољног учествовања грађана у гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром и елементарним непогодама, као и ради превентивне дјелатности, пропагирања ватрогасства и вршења других задатака у вези са заштитом од пожара, у складу са законом и планом заштите од пожара, радни људи и грађани и предузећа и друга правна лица могу оснивати ватрогасна друштва која дјелују као друштвене организације.

За два или више предузећа и других правних лица може се оснивати заједничко ватрогасно друштво.

Члан 55.

Ватрогасно друштво у свом саставу мора имати добровољну ватрогасну јединицу обучену за гашење пожара.

Рок у коме ће се формирати добровољна ватрогасна јединица, као и број ватрогасца утврђује се правилима друштва.

Лице које није навршило 18 година живота не може бити у саставу добровољне ватрогасне јединице, односно вршити гашење пожара.

У добровољне ватрогасне јединице могу се примити на рад и професионални ватрогасци, а у добровољним ватрогасним јединицама из члана 44. овог закона старјешине ватрогасне јединице и руководиоци акције гашења пожара у смјенама обављају послове професионално.

Ватрогасно друштво може формирати секције за омладину и пионире и друге секције.

Члан 56.

У добровољној ватрогасној јединици из члана 44. овог закона старјешина и руководиоца акције гашења пожара у смјенама морају испуњавати исте услове за заснивање радног односа као и старјешина и руководиоца акције гашења пожара у територијалној ватрогасној јединици.

За професионално обављање послова старјешине и руководиоца акције гашења пожара у добровољним ватрогасним јединицама, осим добровољних ватрогасних јединица из члана 44. овог закона, може се примити на рад лице које испуњава услове из члана 50. став 1. т. 1. и 3. и става 2. овог закона.

За професионалног ватрогасца у саставу добровољне ватрогасне јединице може се примити на рад лице које испуњава услове прописане за ватрогасца у професионалној ватрогасној јединици из члана 50. ст. 1. и 3. и става 2. овог закона.

Професионални ватрогасци у добровољним и предузетним ватрогасним јединицама имају иста права, обавезе и одговорности које су законом утврђене за професионалне ватрогасце у територијалним ватрогасним јединицама.

Члан 57.

Ватрогасци у добровољним ватрогасним јединицама, по правилу, врше послове бесплатно.

Лицима која у добровољној ватрогасној јединици обављају послове и задатке, а нису стално запослени у јединици, скупштина општине, као и ватрогасно друштво могу одредити сталну награду или давати повремене награде.

Члан 58.

Предузеће или друго правно лице може одредити посебну, сталну или повремену награду ватрогасцима добровољне ватрогасне јединице, или им то узети као једно од мјерила за учествовање у расподјели средстава за личне дохотке.

Члан 59.

Општине, предузећа и друга правна лица, државни и други органи и самосталне радње помажу ватрогасна друштва у спровођењу активности за које су основана.

Ако се планом заштите од пожара предвиђају обавезе ватрогасног друштва, односно добровољне ватрогасне јединице у гашењу пожара, спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром и елементарним непогодама, општине, предузећа и друга правна лица, државни и други органи дужни су у том случају да добровољној ватрогасној јединици обезбиједи средства за вршење задатака који произилазе из плана заштите од пожара.

У добровољним ватрогасним јединицама из претходног става мора се обезбиједити да у свакој смјени буде распоређен најмање један радник са положеним стручним испитом за руководиоца акције гашења пожара.

Члан 60.

Чланови добровољних ватрогасних јединица имају право на накнаду личног дохотка за вријеме одсуствовања са рада, када у саставу ватрогасне јединице учествују ради гашења пожара, спасавања људи и материјалних добара угрожених пожаром или елементарним непогода-

ма. Ову накнаду на терет општине исплаћује радницима предузеће и друго правно лице, државни и други орган и предузетник код кога су запослени.

Ако се на тражење овлашћеног лица гашење пожара, односно спасавање људи и материјалних добара врши на подручју друге општине, накнада из претходног става врши се на терет те општине, ако општина у којој се налази сједиште ватрогасне јединице одбије да плати накнаду.

Накнада из претходног става исплаћује се у висини личног дохотка који би радник остварио да је обављао своје редовне послове и задатке.

Чланови добровољне ватрогасне јединице који нису у радном односу кад учествују у гашењу пожара или спасавању људи и материјалних добара, могу од општине тражити накнаду у року од 30 дана од дана извршене акције гашења пожара, односно спасавања. Висину накнаде утврђује скупштина општине.

Члан 61.

Ради остваривања заједничких циљева ватрогасна друштва и професионалне ватрогасне јединице на подручју једне или више општина могу се удруживати у ватрогасни савез.

Ватрогасни савез из претходног става и ватрогасне јединице, као и ватрогасна друштва могу се удруживати у Ватрогасни савез Републике Српске.

Ватрогасни савез Републике Српске, поред послова и задатака утврђених статутом, врши следеће послове и задатке:

1. прати спровођење планова заштите од пожара и предлаже мјере за унапређење ватрогасства и за усклађивање планова заштите од пожара према стварним потребама;

2. пружа стручну помоћ ватрогасним савезима, ватрогасним друштвима и ватрогасним јединицама;

3. у сарадњи са ватрогасним јединицама и ватрогасним друштвима врши стручно оспособљавање ватрогасаца и утврђује план и програм оспособљавања руководиоца и ватрогасаца у добровољним ватрогасним јединицама;

4. доноси правила којима се регулишу поједина питања за која су чланови савеза заинтересовани да буду јединствено стварно регулисана;

5. пронагира ватрогасство и предузима мјере за његово развијање и унапређење.

VI - ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

Члан 62.

Сваки грађанин који примијети пожар дужан је да га угаси ако то може учинити без опасности за себе или другог.

Уколико грађанин није у могућности да угаси пожар, дужан је да о пожару обавијести ватрогасну јединицу, односно станицу полиције или општински центар за осматрање и обавјештавање.

Предузеће и друго правно лице, државни и други органи или самостална радња, кад сазна за пожар, дужни су да о томе што прије обавијесте најближу ватрогасну јединицу, општински центар за осматрање и обавјештавање или станицу полиције.

Члан 63.

Ватрогасна јединица, чим сазна да је избио пожар на њеном подручју, дужна је да што прије приступи његовом гашењу и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром, без обзира о чијим материјалним добрима се ради.

На исти начин ватрогасна јединица ће учествовати и у отклањању посљедица у елементарним непогодама и тежим несрећама, ако је то у оквиру њеног дјелокруга послова, односно способности и опремљености.

Члан 64.

Ако ватрогасна јединица не може да угаси пожар, старјешина јединице затражиће помоћ од других ватрогасних јединица са подручја општине или од најближе јединице Војске Републике Српске.

Ватрогасне јединице од којих је затражена помоћ дужне су пружити помоћ у складу са општинским планом заштите од пожара.

У гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром учествује Републичка управа цивилне заштите.

Ако се гашење пожара или спасавање људи и материјалних добара не може постићи на начин предвиђен у ставу 1. овог члана, градоначелник, начелник општине може затражити од других градоначелника, начелника општине да учествују са својим ватрогасним јединицама у гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром.

Градоначелници, начелници општина дужни су у правилу да пруже тражену помоћ, а обавезни су да помоћ пруже по наредби Републичке управе цивилне заштите и да обезбиједи неопходан број ватрогасаца и техничке опреме за заштиту од пожара на свом подручју.

Члан 65.

Гашењем пожара руководи старјешина или други руководиоци ватрогасне јединице која је прва почела гасити пожар, уколико се старјешине, односно руководиоци ватрогасних јединица које учествују у гашењу пожара другачије не договоре.

Инспектор за заштиту од пожара може наредити да руководиоци ватрогасних јединица преузме други старјешина, односно руководиоци ватрогасне јединице који је стручнији за непосредно руковођење акцијом гашења пожара.

Код гашења пожара у шумама и другим случајевима кад је ради безбједности и успјешног гашења потребно посебно стручно познавање технолошких поступака и опасности у вези с тим поступцима, руковођење гашењем пожара може преузети и друго стручно лице по одобрењу инспектора за заштиту од пожара.

Члан 66.

Ради ефикаснијег и несметаног гашења и спасавања људи и материјалних добара, руководиоци гашења пожара, као и републички инспектор може:

1. забранити приступ непозваним лицима у близини мјеста пожара, као и саобраћај поред тог мјеста;

2. наредити евакуацију лица и уклањање ствари из сусједних објеката који су угрожени пожаром, као и предузети мјере за обезбјеђење ствари које су евакуисане;

3. наредити прекид довођења електричне енергије и плина;

4. наредити дјелимично или потпуно рушење објекта преко кога би се пожар могао проширити, ако се ширење пожара не може на други начин спријечити;

5. ограничити дјелимично или потпуно довод воде другим потрошачима у зони у којој се појави пожар или у читавом насељу ради обезбјеђења потребне количине воде за гашење пожара;

6. наредити коришћење воде из оближњих бунара, цистерни, резервоара, канала и слично који припадају предузећима и другим правним лицима, државним и другим органима, самосталним радњама;

7. наредити коришћење возила предузећа и других правних лица, државних и других органа и самосталних радња и појединаца ради превозења настрадалих у пожару до најближе здравствене установе;

8. насилно отворити закључани објекат или просторију ради гашења пожара и спасавања људи и материјалних добара;

9. наредити лицима која станују у непосредној близини мјеста пожара, као и лицима која се затекну на мјесту пожара да пруже помоћ у гашењу пожара и спасавања људи и материјалних добара;

10. наредити употребу јавне сирене ради бржег окупљања ватрогасаца.

Члан 67.

У случају избијања пожара већих размјера или када пријети опасност од наглог ширења пожара или постоји опасност да пожар угрози животе људи или материјална добра у већем обиму, а расположиве ватрогасне јединице не могу сузбити пожар, градоначелник, начелник општине може наредити свим способним грађанима на подручју општине старијим од 16 година да учествују у гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром и да за потребе гашења ставе на располагање алат, превозна, техничка и друга средства.

Гашењем пожара и спасавањем људи и материјалних добара у случају из претходног става руководи градоначелник, начелник општине, а ако је пожар захватио подручје града или више општина, Републичка управа цивилне заштите.

Градоначелник, начелник општине може, под условима из става 1. овог члана, наредити предузећима и другим правним лицима, државним и другим органима и самосталним радњама да за потребе гашења ставе на располагање потребан број људи, алат, превозна, техничка и друга средства потребна за гашење пожара и спасавање људи и материјалних добара.

У погледу права из здравственог осигурања лица која по одредбама претходног става учествују у гашењу пожара примјењују се одредбе прописа о здравственом осигурању ако то право не могу остварити по другом основу.

Члан 68.

Територијалне ватрогасне јединице дужне су да у гашењу пожара пруже помоћ војним ватрогасним јединицама на тражење војног старјешине.

Члан 69.

Чланови ватрогасних друштва, за вријеме стручног оспособљавања и усавршавања, као и учествовања у гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром и елементарним непогодама, у вршењу задатака своје ватрогасне јединице, као и лица која учествују у гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром у вршењу својих дужности по одредбама овог закона (чл. 62. и 67.) имају права из здравственог осигурања по посебним прописима о здравственом осигурању.

Члан 70.

Ватрогасне јединице које по захтјеву за пружање помоћи учествују у гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром и елементарним непогодама изван подручја свог дјеловања имају право на накнаду стварне штете проузроковане на техничкој опреми, као и накнаду неопходних трошкова које су имале при учествовању у гашењу пожара (општећена опрема, средства утрошена за гашење пожара, гориво, дневнице и др.).

Накнаду из претходног става сноси општина која је тражила помоћ. Општина која је исплатила накнаду може да тражи регрес од предузећа и другог правног лица или занатске радње чија су материјална добра спасавана.

Члан 71.

Накнаду у висини стварне штете предузећима и другим правним лицима, занатским радњама и грађанима у случајевима из члана 66. т. 4, 6. и 7. овог закона плаћа општина на чијем подручју је пожар гашен. Висину штете утврђује скупштина општине.

VII - НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ МЈЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 72.

Надзор над спровођењем мјера заштите од пожара одређених овим законом и плановима заштите од пожара, као и над спровођењем прописа о техничким нормативима у погледу заштите од пожара врши Инспекторат.

Инспекцијске послове из става 1. овог члана из области заштите од пожара врше инспектори за заштиту од пожара.

Члан 73.

Повјерава се општинским, односно градским организацијама управе за заштиту од пожара да на свом подручју путем радника територијалне ватрогасне јединице врше поједине стручне послове надзора који се односи на благовременост и смањење ефикасности ватрогасне интервенције, функционалност и исправност водозахвата, хидраната, апарата за гашење пожара, одлагања запаљивих течности и гасова и других запаљивих материјала у подрумима, на таванима и другим мјестима гдје представљају опасност, проходност пожарних путева и прилаза електричним разводним таблама, хидрантима, апаратима, блокадним вентилима гасних инсталација и инсталација са запаљивим течностима, забране коришћења отвореног пламена и пушења на пожарно угроженим просторима.

Послове из претходног става могу вршити само ватрогасци који су положили стручни испит за руководиоца акције гашења пожара.

О извршеној контроли сачињава се записник са приједлогом мјера за отклањање узрока који могу довести до избијања и ширења пожара, који се доставља власнику, односно кориснику објекта.

Ако власник, односно корисник објекта не изврши предложене мјере из претходног става, ватрогасна јединица из става 1. овог члана о томе одмах обавјештава Инспекторат.

Надзор над вршењем послова из става 1. овог члана врши Инспекторат.

Члан 74.

Ради спречавања избијања и ширења пожара, инспектор за заштиту од пожара има овлашћење и дужност да у вршењу надзора предузме следеће мјере:

1. наложи да се преуреде, премјесте, односно демонтирају димњаци, пећи, инсталације и други уређаји од којих пријети опасност да изазову пожар,

2. наложи да се изврши поправка, реконструкција, доградња и преградња на објектима, инсталацијама и уређајима у сврху спречавања, избијања и ширења пожара,

3. забрани употребу објекта или постројења ако се њиховим преуређењем или другим мјерама не може отклонити опасност од пожара за такве или сусједне објекте,

4. наложи уклањање грађевинских и других препрека, инсталација и уређаја који би у случају избијања пожара представљали сметњу за брзо и ефикасно спасавање људи и материјалних добара и гашења пожара,

5. забрани пушење и употребу отворене ватре и свјетилки са отвореним пламеном на простору гдје се користе експлозивне материје, запаљиве течности и гасови, као и друге лако запаљиве материје,

6. наложи да се изврши поправка, реконструкција, доградња и преградња на објектима ради спречавања убацивања предмета из вана који би могли проузроковати пожар,

7. наложи да се уведе стални надзор на мјестима гдје су смјештене запаљиве материје,

8. наложи да се изврши набавка неопходне потребне ватрогасне опреме и средстава за гашење пожара у складу са планом или правилником заштите од пожара, као и њихово чување и одржавање у исправном стању,

9. наложи да се врши редовно отклањање отпадних материјала и других предмета са мјеста на којима представљају опасност за настанак пожара,

10. наложи да се изврши обиљежавање пожарних путева и редовно врши њихово одржавање,

11. да забрани даље извођење радова док извођач радова не предузме потребне мјере за спречавање избијања и ширења пожара и не обезбиједи потребна средства и опрему за гашење пожара,

12. наложи ватрогасној јединици да изврши набавку недостајуће техничке опреме и средстава у складу са планом заштите од пожара (града, општине или предузећа) и програмом опремања ватрогасне јединице, поправку постојеће опреме и средстава, стручно оспособљавање и усавршавање ватрогасаца и да предузме и друге мјере ради укупног побољшања ефикасности ватрогасне јединице,

13. да забрани даљу градњу објекта или наложи да се отклоне недостаци у пројектној документацији израђеној супротно прописима, стандардима и другим нормативима заштите од пожара,

14. да нареди предузимање и других мјера прописаних техничким прописима, ради спречавања избијања и ширења пожара.

Пре одређивања мјера из т. 1. до 4. претходног става инспектор може одредити и стручни комисијски преглед објекта и постројења.

Члан 75.

Ако се утврди да се при коришћењу објекта или дијела објекта или инсталација или уређаја не спроводе прописане или наложене мјере заштите од пожара, па због тога пријети непосредна опасност од избијања пожара, инспектор за заштиту од пожара ће забранити даље коришћење објекта или дијела објекта или инсталација или уређаја док се пропис, односно наложена мера не спроведу.

У рјешењу о забрани из претходног става може се одредити да жалба не одлаже извршење рјешења.

Члан 76.

Ако инспектор утврди да су стављени у промет уређаји, средства и опрема из члана 30. овог закона уз који увозник или заступник стране фирме није кориснику испоручио потребну документацију, забраниће њихову даљу употребу.

Члан 77.

Предузећа и друга правна лица, државни и други органи, предузетник и појединци обавезни су у одређеним роковима отклонити недостатке наложене правоснажним рјешењем инспектора за заштиту од пожара.

Предузећа и друга правна лица, државни и други органи, предузетник и појединци, из претходног става, обавезни су писмено извјестити инспектора о извршењу његовог рјешења у року од осам дана од дана истека рока одређеног за отклањање недостатка, односно неправилности.

VIII - ФИНАНСИРАЊЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 78.

Предузеће и друга правна лица, државни и други органи, предузетник и појединци финансирају заштиту од пожара као саставни дио редовне дјелатности и животне активности.

Члан 79.

Средства за рад територијалних ватрогасних јединица основаних у општинама, односно граду као посебне оп-

штинске, односно градске организације обезбјеђују се у буџету општине, односно града, као и из намјенских средстава за ове јединице у остваривању задатака цивилне заштите и прихода које остваре вршењем услуга које не спадају у редовну дјелатност ових јединица, те других извора у складу са законом.

Средства за рад предузетних ватрогасних јединица обезбјеђују предузећа или друго правно лице које је основало ову јединицу, као и из намјенских средстава за остваривање задатака цивилне заштите ако је у складу са Законом о цивилној заштити предвиђено да ова јединица обавља и те задатке.

Члан 80.

Средства за рад ватрогасних друштава и територијалних добровољних ватрогасних јединица које су формиране у ватрогасним друштвима обезбјеђују се из допунских средстава из буџета општине, односно града, чланарина и поклона, намјенских средстава која се дају на коришћење као опрема и инвентар за остваривање задатака ових јединица у функционисању цивилне заштите у складу са Законом о цивилној заштити, те из других извора.

Средства за рад добровољног ватрогасног друштва које је основано за једно или више предузећа или других правних лица и за рад добровољне ватрогасне јединице тога друштва обезбјеђују се из средстава предузећа, односно других правних лица за која је друштво основано, а могу се обезбјеђивати и додатна средства уз сходну примјену става 1. овог члана.

Члан 81.

Предузећа и друга правна лица која на територији Републике Српске обављају дјелатност обрачунавају и уплаћују накнаду у висини 0,04% од пословног прихода за реализацију посебних мјера заштите од пожара из члана 4. овог закона. Накнада по основу обрачунате обавезе уплаћује се на рачуне јавних прихода Републике Српске за опште уплате. Распоред прикупљених средстава по овом основу врши Министарство финансија - Сектор за Трезор, на следећи начин: 40% на посебан рачун Ватрогасног савеза Републике Српске, која искључиво служе за реализацију пројеката техничког опремања ватрогасних јединица у Републици Српској, а према плану који усвоји надлежни орган Савеза, 60% на рачун буџета општина, односно градова према сједишту предузећа и другог правног лица које уплаћује накнаду, која искључиво служе за реализацију пројеката техничког опремања ватрогасних јединица општина или градова и изградњу објекта које користе ватрогасне јединице за своје активности и чување ватрогасне опреме (ватрогасни домови и спремишта) у складу са планом који усвоји скупштина општине - града.

Реализацију и утрошак средстава из става 1. овог члана прати Инспекторат, а контролу наплате и утрошка средстава врши надлежни орган или служба у чији дјелокруг спада контрола и наплата пореза.

Територијалне професионалне и добровољне ватрогасне јединице у Републици Српској додијељене справе и опрему из става 1. овог члана књиже као своја основна средства.

Обавезу плаћања накнаде немају буџетски корисници и органи државне управе, хуманитарне и невладине организације, удружења грађана и фондације.

Град, општина може уводити посебне таксе у циљу обезбјеђивања средстава, само за опремање и развој ватрогасних јединица.

Члан 82.

Средства за рад општинског, односно градског ватрогасног савеза обезбјеђују се од чланарина ватрогасних друштава, допунских средстава из буџета и других извора.

Средства за рад Ватрогасног савеза Републике Српске обезбјеђују се из чланарина које плаћају општински и

градски ватрогасни савези, допунских средстава из буџета Републике Српске и других извора.

IX - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 83.

Новчаном казном у износу од 3.000 до 15.000 КМ казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице из члана 22. овог закона или предузеће и друго правно лице или самостална радња, регистрована за вршење дјелатности заштите од пожара или предузеће и друго правно лице, предузетник или појединац који раде техничку документацију за грађење објеката, ако:

1. не утврде прописану организацију (члан 8.);

2. супротно прописима, стандардима и другим нормативима заштите од пожара потврди да су у потпуности примјењени прописи, стандарди и други нормативи заштите од пожара којима је обезбијеђена функционалност и ефикасност техничком документацијом привредних, односно одабраних мјера и норматива заштите од пожара (члан 20. ст. 3. и члан 22. став 1.);

3. не поступи у складу са прописима и стандардима при испитивању из члана 23. став 2., члана 31. став 2. и члана 32. овог закона.

4. и даље користи објекте или дио објекта или инсталације или уређаја и поред рјешења о забрани коришћења, донесеног од стране инспектора за заштиту од пожара (члан 75. став 1.).

За прекршаје из претходног става казниће се и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу из члана 22. овог закона или предузећу и другом правном лицу или самосталној радњи регистрованој за вршење дјелатности заштите од пожара новчаном казном у износу од 500 до 3.000 КМ.

Члан 84.

Новчаном казном од 500 до 10.000 КМ казниће се за прекршај предузеће и друго правно лице или самостална радња:

1. ако при извођењу радова на објектима не предузме потребне мјере за спречавање избијања и ширења пожара и не обезбијеђи потребна средства и опрему за гашење пожара (члан 16. став 3.);

2. уколико не одреди пожарни сектор или не спроведе све техничке мјере на основу којих су ови сектори одређени (члан 17.);

3. ако употребљава неисправне или неправилно постављене инсталације, уређаје, као и димоводе и ложишта или нема документацију о одржавању (члан 24.);

4. ако држи или ускладиштава лако запаљиве материје противно одредбама члана 25. став 1. или користи отворену ватру противно одредби члана 25. став 2. овог закона;

5. ако не држи у приправности уређаје, опрему и алат за гашење пожара на мјестима која су лако приступачна (члан 27.);

5а. ако не обезбијеђи ватрогасно дежурство (члан 29.);

6. ако не обезбијеђи редовно испитивање ручних и превозних апарата за гашење почетног пожара (члан 31. став 1.);

7. ако не обезбијеђи редовно испитивање исправности и функционалности уређаја, односно система за дојаву и гашење пожара према упутству произвођача, а најмање једанпут у шест месеци и ако о томе не постоји евиденција (члан 32.);

8. ако стави у промет уређаје, опрему и средства противно одредбама члана 30. овог закона или ако не изврши наређење о забрани употребе такве опреме (члан 76.);

9. ако се понаша супротно одредби члана 33. овог закона;

10. ако не изврши обучавање и упознавање радника са опасностима од пожара и практичном употребом сред-

става за гашење пожара као и прописану провјеру радника у руковању апаратима за почетно гашење пожара (члан 35.);

11. ако се не донесе план и програм стручног усавршавања ватрогасаца или не организује његово спровођење или не врше провјеру стручног знања ватрогасаца (члан 46.).

12. ако не обезбијеђи бројност ватрогасаца или су ватрогасци под утицајем средстава из члана 49. став 3. овог закона, или не одржава техничку опрему из средстава у складу са чланом 49. став 4. овог закона;

13. ако по сазнању за пожар не поступи у складу са чланом 62. став 3. овог закона;

14. ако спречава или омета извршење наређења руководиоца гашења пожара или инспектора за заштиту од пожара (чл. 65. и 66.);

15. ако без оправданих разлога не стави на располагање алат, превозна, техничка и друга средства потребна за гашење пожара и спасавање људи и материјалних добара (члан 63. став 3.);

16. ако у одређеном року не изврши наложене мјере заштите од пожара и настави са коришћењем, односно са градњом објеката, не извијести писмено инспектора о извршењу његовог рјешења у предвиђеном року (чл. 74, 75, 76. и 77.).

17. ако не уплаћују обавезе из члана 81. овог закона.

За прекршај из претходног става казниће се новчаном казном од 150 до 1.500 КМ и одговорно лице у предузећу, другом правном лицу или самосталној радњи.

Члан 85.

Новчаном казном од 100 до 1.000 КМ казниће се за прекршај појединац:

1. ако употребљава неисправне или неисправно постављене инсталације, димоводе или ложишта (члан 24. став 2.);

2. ако држи или ускладиштава лако запаљиве материје противно одредби члана 25. став 1. или користи отворену ватру противно одредби члана 25. став 2. истог закона;

3. власник радње ако не предузме прописане или наложене мјере заштите од пожара (члан 27. став 2.);

4. ако не обезбијеђи редовно испитивање ручних и превозних апарата за гашење почетног пожара (члан 31. став 1.);

5. ако поступи противно одредби члана 62. ст. 1. и 2. овог закона;

6. ако спречава или омета извршење наређења руководиоца гашења пожара или инспектора за заштиту од пожара (чл. 65. и 66.);

7. ако без оправданог разлога одбије да учествује у гашењу пожара и спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром или ако одбије да стави на располагање ватрогасној јединици алат, техничка средства, превозна и друга средства потребна за гашење пожара и спасавање људи и материјалних добара (члан 67. став 1.);

8. ако у одређеном року не изврши наложене мјере заштите од пожара, а настави са коришћењем, односно грађењем објекта, не извијести писмено инспектора о извршењу његовог рјешења у предвиђеном року (чл. 74, 75, 76. и 77.).

X - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 86.

Прописе за чије је доношење по овом закону овлашћен министар унутрашњих послова донијеће у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 87.

Министар унутрашњих послова, по прибављеном мишљењу Ватрогасног савеза Републике Српске, доноси

прописе о програму и начину припремања и полагања стручног испита за професионалне ватрогасце и руководиоце акције гашења пожара, као и прописе о униформи и функционалним ознакама ватрогасаца у професионалним ватрогасним јединицама и правила службе у ватрогасним јединицама.

Члан 88.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, по прибављеном мишљењу министра унутрашњих послова, доноси прописе о мјерама заштите од пожара шума и усјева.

Члан 89.

Радници који су се 8. априла 2002. године затекли на радном месту професионалног ватрогасца, а који не испуњавају услове из члана 50. став 1. тачка 2. овог закона, могу остати на том радном мјесту ако положе стручни испит за професионалног ватрогасца у року од једне године од дана доношења овог закона, а на том радном месту непрекидно се налазе од прије ступања на снагу Закона о заштити од пожара ("Службени гласник Републике Српске", број 16/95).

Члан 90.

До доношења одговарајућих прописа Републике Српске примјењиваће се сљедећи прописи бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије:

- Правилник о смјештају и држању уља за ложење ("Службени лист СФРЈ", број 45/67);

- Правилник о техничким мјерама за погон и одржавање електроенергетских постројења ("Службени лист СФРЈ", број 19/68);

- Правилник о заштити на раду при изради експлозива и барута и манипулацији експлозивима и барутима ("Службени лист СФРЈ", број 56/69);

- Правилник о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности ("Службени лист СФРЈ", бр. 20/71 и 23/71);

- Правилник о изградњи постројења за течни нафтни гас и о ускладиштавању и претакању течног нафтног гаса ("Службени лист СФРЈ", бр. 24/71 и 26/71);

- Правилник о изградњи станица за снабдијевање горивом моторних возила и о ускладиштавању и претакању горива ("Службени лист СФРЈ", број 27/71);

- Правилник о техничким нормативима за заштиту од статичког електрицитета ("Службени лист СФРЈ", број 62/73);

- Технички прописи о громобранима ("Службени лист СФРЈ", број 13/68 и 13/78);

- Правилник о техничким нормативима за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трансформаторских станица ("Службени лист СФРЈ", број 13/78);

- Правилник о ватрогасној служби на аеродрому ("Службени лист СФРЈ", број 13/79);

- Правилник о техничким нормативима за покретне затворене судове за компримиране течне и под притиском растворене гасове ("Службени лист СФРЈ", број 25/80);

- Правилник о техничким нормативима за уређаје за аутоматско затварање врата или клапни отпорних према пожару ("Службени лист СФРЈ", број 35/80);

- Правилник о југословенским стандардима за противексплозијску заштиту ("Службени лист СФРЈ", број 18/61);

- Правилник о техничким нормативима за стабилне посуде под притиском ("Службени лист СФРЈ", број 16/83);

- Правилник о техничким нормативима за системе за одвођење дима и топлоте насталих у пожару ("Службени лист СФРЈ", број 45/83);

- Правилник о техничким нормативима за заштиту високих објеката од пожара ("Службени лист СФРЈ", број 7/84);

- Правилник о техничким нормативима за уређаје у којима се наносе и суше премазна средства ("Службени лист СФРЈ", број 57/85);

- Правилник о техничким нормативима за постављање котларница на отвореном простору ("Службени лист СФРЈ", број 12/85);

- Правилник о техничким условима и нормативима за безбједан транспорт течних и гасовитих угљоводоника магистралним нафтоводима и гасоводима и нафтоводима и гасоводима за међународни транспорт ("Службени лист СФРЈ", број 26/85);

- Правилник о техничким нормативима за заштиту складишта од пожара и експлозија ("Службени лист СФРЈ", број 24/87);

- Правилник о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона ("Службени лист СФРЈ", бр. 53/86 и 54/88);

- Правилник о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 кв до 400 кв ("Службени лист СФРЈ", број 65/86);

- Правилник о техничким нормативима за стабилне уређаје за гашење пожара угљен-диоксидом ("Службени лист СФРЈ", бр. 44/83 и 31/89);

- Правилник о техничким нормативима за системе за вентилацију или климатизацију ("Службени лист СФРЈ", број 38/89);

- Правилник о техничким нормативима за постављање стабилних судова под притиском за течни угљен-диоксид ("Службени лист СФРЈ", број 39/90);

- Правилник о техничким нормативима за цијевне водове за гасовити кисеоник ("Службени лист СФРЈ", број 52/90);

- Правилник о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара ("Службени лист СФРЈ", број 74/90);

- Правилник о техничким нормативима за преглед и испитивање стабилних судова под притиском за течни угљен-диоксид ("Службени лист СФРЈ", број 76/90);

- Правилник о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара ("Службени лист СФРЈ", број 30/91);

- Закон о стандардизацији ("Службени лист СФРЈ", број 80/91);

- групе југословенских стандарда са обавезном примјеном.

Члан 91.

Овај закон ступио је на снагу 26. августа 1995. године, односно 8. априла 2002. године, односно 19. јануара 2005. године, односно 12. јануара 2008. године.

115

На основу члана 47. став 1. Закона о трговини ("Службени гласник Републике Српске", број 6/07) и члана 43. став 2. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), Влада Републике Српске, на сједници од 22. јануара 2009. године, донијела је

УРЕДБУ

О ОГРАНИЧАВАЊУ МАРЖИ У ПРОМЕТУ РОБЕ

Члан 1.

Предузећа, друга правна лица и предузетници који се баве прометом робе на велико, односно на мало образују цијене одређених производа у промету на велико, одно-